

Hvad Hovedsagen angaar, nemlig Muligheden for at skaffe en lettere, mere summarisk Fremgangsmaade, et nemmere Maskineri, som jeg tillod mig at sige, for at der ikke skal opstaa vidtløftige og bekostelige Processer mellem Parterne, ere alle, ogsaa den meget ærede Justitsminister, enige med mig i, at det var ønskeligt at faa det ind i Loven. Jeg vil sige, at det er dette desideratum, det man al Tid ønsker, at man skal faa en Retspleje, der ikke koster noget, ikke medfører noget Tidspilde eller noget som helst andet. Det er det samme, som vi bestfattede os med, da vi havde Loven om Arbejdsretter til Behandling. Det striger man paa, hver Gang der er Tale om at ordne et Forhold, saa skal man have en Ret, der skal gøre Vidundere. Det tror jeg nu ikke kan lykkes. Man maa se at faa den almindelige Retspleje indrettet paa en fornuftig Maade og saa den reformeret, hvis den er forældet. Der er naturligvis mange Sager, der egne sig til en summarisk Fremgangsmaade, men saa maa man have almindelige Regler om denne summariske Processmaade. Den nuværende Gæstret er ikke meget summarisk, og den meget ærede Justitsminister sagde ogsaa, at der er ikke opnaaet meget ved at sætte ind, at Gæstretsbehandling skal anvendes.

Det lod efter den meget ærede Ministers Udtalelse til, at § 5 egentlig skal opfattes som en Paragraf, hvori der staar, at ethvert Forsøg paa at omgaa de Bestemmelser, der findes i denne Lov, navnlig i § 1, skal rammes af Loven. Hvis det er Tilfældet, synes jeg ikke, at Paragrafen er heldig affattet, men i alt Fald er det mig en Tilfredsstillelse, at den meget ærede Minister mente, at de sidste Linier dog ikke ramte hans Tanke. Jeg skal ogsaa i den Henseende henvise til Motiverne til § 5, hvor det udtrykkelig fremhæves, at det skal kunne ses at være Meningen, at Ejendomsretten skal gaa over, naar en vis Leje er betalt, selv om man skal slutte det mere indirekte, for Eksempel af den fastsatte Lejes Størrelse. Naar det kan konstateres, at Forholdet ved en saadan Afdragsforretning er blevet givet Form af en Lejekontrakt, medens det virkelig er Parternes Mening, at det skal være Køb og Salg, og at Ejendomsretten skal gaa over, bør selvfølgelig Lovens Regler komme til Anvendelse. I den Henseende tør jeg antage, at alle Talere, ogsaa den ærede Minister, ere enige med mig. — Jeg skal tillade mig til Slutning at udtale det Haab, at dette Lovforslag vil gaa i Udvalg, og at det vil lykkes Udvalget at finde saadanne Former for Tanken, at hele Tinget vil kunne slutte sig dertil.

Solch: Jeg skal blot over for det ærede Medlem fra Kjøbenhavn (Oct. Hansen) tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at det ikke er længere siden end i sidste Samling, at vi vedtog en Lov om Præmieobligationer, der forbød Kolportage med Andele af Obligationer. Det synes jo dog at være et Indgreb i de private Kontraktforhold, som er af en ganske ny Dato. Denne Lov blev givet væsentlig, for at mange Mennesker ikke skulde blive trukne op. Det er altsaa ikke længere siden end i Fjor, at vi vare inde paa den Tankegang, der ligger til Grund for dette Forslag.

Jeg vil for øvrigt tillade mig at gøre en Henstilling til det eventuelle Udvalg, som jeg glemte før. Det, der har gjort mest Indtryk paa mig ved disse Afdragshandler, hvor Ejendomsretten er forbeholdt, er de mange Domme for Bedrageri, som de have givet Anledning til. Det er vistnok ganske utvivlsomt, at der foreligger Tilfælde, hvor man temmelig sikkert kan gaa ud fra, at den paagældende ikke ret har kunnet gøre sig noget Begreb om, at han gjorde sig skyldig i en strafbar Lovovertrædelse ved at disponere over den Ting, som han havde modtaget i Genhold til en Afdragshandel, hvorfor han maaske allerede har betalt mere end dens Værdi. Jeg tror, at der muligvis kunde gøres noget for at undgaa disse Tilfælde, hvis det kunde fastsættes, at disse Kontrakter i visse Hovedpunkter skulle affattes efter en vis bestemt Formular. Jeg skal henstille til det eventuelle Udvalg, om det ikke kunde foreslaa, at en saadan Kontrakt om en Løsøregenstand, hvor Ejendomsretten er forbeholdt, skal indeholde en udtrykkelig Bestemmelse om, at den vedkommende ved at sælge, pantsætte eller paa anden Maade disponere over Genstanden gør sig skyldig til Straf efter Straffeloven, saaledes at ingen skal kunne paaberaabe sig Ubvidenhed i dette Tilfælde. Det er, som sagt, blot en Henstilling.

Justitsministeren (Mellemann): Jeg skal kun bemærke, at jeg anser alle de Lovbestemmelser, der angaa Søfolk, Husmænd, Indsiddere, Fæstere o. s. v., som Bestemmelser, der hvile paa det Hovedsynspunkt, at Lovgivningen føler sig opfordret til at beskytte den Part, som er den svagere i Forholdet, og det er akkurat det samme Synspunkt, der ligger til Grund for dette Lovforslag. Jeg gaar nemlig ud fra — og det tror jeg, at enhver, der er nogenlunde kendt med de sociale Forhold, vil erkende — at netop ved disse Retsandler, som der her